

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Francfort, André Wechel, 1581](#)[Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VIII](#)[Item Mythologia, Francfort, 1581 - VII, 17 : De Pelope](#)

Mythologia, Francfort, 1581 - VII, 17 : De Pelope

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[98\] : De Pelope](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VII

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - VII, 17 : De Pelope](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VII

[Mythologie, Paris, 1627 - VII, 18 : De Pelops](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VII, 17 : De Pelops](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

PublicationFrancfort, André Wechel, 1581

ExemplaireRegensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 809-813

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Pélops](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

*Nam siue aetherias vicino sole per auras
 Iuimus, impatiens cera caloris erit:
 Siue humiles propiore fredo saltabimus alas,
 Mobilis a quoreis penna madescet aquis.
 Inter Vtrunq; Vola. Ventos quoq; nate cauetor
 Quaq; Vocant aura, & la secunda dato.*

Quae praecipua si quis diligentius consideret, sanè parum pertinent ad navigationem, at plurimum ad institutionem humanae vitae, siquidem multo grauior est fortunatorum casus, quam eorum qui diu infelicitè egerunt, omnisque felicitatis molesta est iactura illis quibus aduersa fortuna spirare coepit. Neq; alia de causa hæc celebrata sunt à poetis, nisi vt demonstrarent diuitiarum & rerum omnium excellentiam nemini esse tutam: optimamque esse mediocritatem, quæ neq; inuidiam secum trahat plurimorum, neq; tamè contemnatur: quod patitur infima hominum conditio. Atque Lucianus in astrologia inuentus calorem & inscitiam per hæc demonstrari asserit, cum non illa disquirantur ab illa ætate, quæ conueniant, sed vel ad cælum animo tollatur ab arte aberrans, & à iudicio recto præceps in mare decedit. At nunc de Pelope dicatur.

De Pelope.

CAP. XVII.

PELOPS ille, cuius humerum Ceres comedit, Taygetes & Tantalus filius fuisse dicitur, vt testatur Euripides in Oreste ubi loquitur de Tantalos:

ἔτος φυνίῳ πίλοπα, τὸ δ' Ἀτρείδης ἴφου.

Ab hoc Pelops est editus Atrei pater.

Pelopem alij patria fuisse Lydum, alij Paphlagonium memorant. venim quæcunq; patria illi fuit, huiusmodi de illo res narrantur. OEnomaus Rex Elidis ac Pisæ, cum percepisset ex oraculo futurum esse, vt à genero interficeretur, filiamq; haberet eximia pulchritudinis ex Eurythoe Hippodamiam, omnibus artibus conatus est homines ab eius coniugio deterrere. Atque curiale certamen proposuit Hippodamiae petentibus prociis, ea lege, vt qui victus fuisset, trucidaretur: qui verò victor extitisset, Hippodamiae matrimonium obtineret. Marmacem primum procorum per capitis periculum venisse ad petendam Hippodamiam memorant, ad cuius tumultum mactatae sunt Parthenia & Eripha vocatae equæ, & humatae, OEnomai iussu.

ac post illū hos ordine fuisse ab OEnomao cætos procos: Alcathoum, Euryalum, Eurymachum, Crotalum, Actiam, Porthaonem, Capetum, Lycurgum, Chalcodontem, Lasium, Tricolonū, Aristomachum, Priantem, Cronū, Æolium, & postremū Erythrū: quib. omnibus victor Pelops quotannis postea, quādiu regnauit, parentare consuevit. Alij tamen illud factum fuisse à patre maluerunt, quia filiam amaret, quā nemini volebat concedere, quare illa de oraculo dicitur sinxisse. Fama est OEnomaum quoties curule certamē procis filię proponeret, Areo Ioui rem diuinam facere consueuisse. Amabatur eadem à Myrtilo Mercurij & Cleobules filio: vel, vt alij voluerūt, Phacrus, vt alij, Mantus: qui auriga erat patris ipsius Hippodamiz. Inter cæteros igitur procos & Myrtilus erat post cædes tredecim aliorum: quorū hæc nomina scripta sunt ab Epimenide: Mermnus, Hippostratus, Æolopeus, Piras, Acarnan, Hippomedon, Alcathous, Chalcon, Lasius, Scopelus, Lycurgus, Actocomus, Crocalus, Eurymachus, Euryalus: cum à cæteris quibusdā ex his subtractis Æolus & Tricoronus fuerint subrogati, neq. simplex sit de his opinio, quod alij Aristomachum, & Hippothoam, Eurylochum, Automedotem, Pelaguntem, Cyrianonem, Pelopem, Opuntium nominarūt. erat autem ex illorum crancis Marti templum extructurus. Cecidit in illis certaminibus etiam Cranon, in cuius honorem Thessali urbem Ephyram prius nominatam mox Cranouem appellarunt, vt ait Necephorus. Cum forma præstantem Pelopem Hippodamia vidisset, in eius amorē incidit, atq. clam egit cum Myrtilo vt victoriam aduersus patrem Pelopi concederet. Tum Myrtilus clauos modiolis rotarum non immisit, quare fecit vt OEnomaus à Pelope vinceretur, ac cæderetur labentibus rotis. Alij dicunt OEnomaum superatum fuisse à Pelope, quia Myrtilus aureos clauos modiolis infixit. Concedebat enim OEnomaus procis vt Hippodamiam in suis curribus haberent, atq. cursus initium à fluuio Clade, finem Isthmum Cotinthiacum esse voluit: ipseq. cum hasta à tergo currens in curtu sequebatur, qui ab equis velocissimis Psilla & Harpinna trahebatur. sic igitur cōprehēsos procos ipse OEnomaus hasta à tergo transfigebat. Tunc itaq. dolis Myrtili victus à Pelope OEnomaus, cum moreretur, imprecatus est Myrtilo vt à Pelope occideretur, quod etiam postea contigit. Nam cum Pelops asportaret

Hip-

Sur l'ij et 3 sur 3

Hippodamiam, eaq; sitim pateretur in itinere, secessit parumper de via Pelops ad aquam hauriendam : hanc primum satis aptam occasionem ratus Myrtilus, absente Pelope Hippodamiam vitare conatus est. Tunc Hippodamia reuerso Pelopi Myrtilum accusauit, quem Pelops apud Gerestum promontorium in mare detrulit, quod mare ab eo postea Myrtoium dictum fuit, ut significauit Euripides in Oreste. at Istrus libro duodecimo rerum Atticarum virum bellicosum fuisse Myrtilum scripsit, qui ob promissam sibi, & postea non concessam Hippodamiam, cum Pelope certauit, a quo tamē victus fuerit. Post Myrtili eadem à Vulcano expiatum fuisse memotant ipsum Pelopem, qui cum ad mare accessisset, Pisamq; OEnomai regiam & Apiam Pelasgiam dictam accepisset, Peloponnesum, hoc est Pelopis insulam nominauit, quamuis sit peninsula. Fabulantur præterea Pelopem, ut coctus fuit, à Neptuno fuisse amatum, ut in his significauit Pindarus :

τῷ γαίανος ἰράσαστο ποσειδῶν,
 ἵππῃ τιν' ἔξαρσ' ἀίβριτος ἰσηκε κλοῦσά
 ἰλίφρατι φάδιμον ὄμιον καχθ' ἄμνον.
*Quem terram amplexus amauit Neptunus,
 Ut ipsum è puro lebere exemit Clotho,
 Ebre clarum humerum condecoratum.*

Scripsit Pausanias in prioribus Eliacis, non duos tantum, sed quatuor fuisse equos OEnomai. Memoriae prodidit Xanthus in rebus Lydiæ, & Herodotus in ijs quæ scripsit de Perseo & Andromeda, quatuor illos OEnomai equos Pilla, Harpinnâ, Ocyon, Aoratû fuisse nominatos: ac promissum fuisse Myrtilo doli præmium iureiurando à Pelope, ut prima nocte Myrtilus esset cum Hippodamia; quod postea cum ille reposceret, fertur è naui in mare à Pelope deiectus, veluti testatur etiam Pausanias in Arcadicis. Cum eius corpus æstu maris eiectum ad Pheneatas applicuisset, sepultum fuit honorificè, & annua sacrificia illi instituta: quamuis Myrtoium mare non à Myrtilo, sed à Myrtone puella ibi submersa nomen inditum fuisse testatur Duris Samius. Memoriae proditum est à Thesco in rebus Corinthiacis & à Pausan. in iisdem, currum Pelopis depositum fuisse apud Corinthios in templo Anaëtorum, qui penderet de tholo, cum Pelops tam cultus sit præcipuo honore præ cæteris heroibus apud Eleos, quam Iupiter præ dijs cæteris,

Dicitur Pelops filios habuisse Cleonem, à qua vrbs dicta est: Letreum, Alcatoum, Lyfidicen, Plysthené ac Thyestem. Alij dixerūt Pittheum & Chrysiippum & Dianté & Hippalemmum fuisse filios. Sed è quib. mulieribus, nō cōstat: & Argeum quendam, at non eum quidem, qui ab Hercule primus combustus, dedit in manus consuetudinem ad posteros comburendorum cadauerum: & Corinthum, à quo vrbs Ephyre instaurata sit, quamuis alij Ioui, alij Orestis, alij alijs Corinthijs id attribuit. Quòd verò Neptunus Pelopem amauerit vbi exemptus fuisset è lebete, nonnulli referunt ad historiam, dicuntq; illud dictum idcirco fuisse, quia Pelops antequam ad incrementum naturalis caloris peruenisset, naturaque superuacaneos humores concoqueret, fuisset valetudinarius. at cū venisset ad pubertatem, dictus est amatus fuisse à Neptuno, cuius filij & amici viri bellicosi ac strenui homines fuerunt. Neque hoc dissentit sanè à physica ratione, quando scriptum est ab Aristotele in historijs animalium, multos ad pubertatem vsq; fuisse valetudinarios, qui emisso semine sani facti sunt, aut contrà. Pelopem sepultum fuisse Letrinæ, quæ ciuitas fuit Elidis vti scripsit Isacius: atque Troia omnino capi nō poterat, vt prædixit oraculum, antequam Neoptolemus Achilles filius, & os Pelopis, & arcus Herculis, quem habebat Philoctetes, huc portarentur. Illud os vbi in Græciam post captum Ilium repottaretur ad Eubœam naufragio facto petijt, quod multos post annos captū fuit à quodam piscatore, qui admiratus magnitudinem, consuluit oraculum cuius esset. cognitum os Pelopis in litore humauit, atque post iussis Eleis ad sedandam pestilentiam illud requirere, cum attulissent multa munera, publicè illud acceperunt. Neq; plura ferè his de Pelope memoriæ prodita sunt.

¶ Sed cur hæc de Pelope & Hippodamia, quæ non dissentiant ab historica narratione, recepta sunt à poetis, & celebrata? Quia nihil aliud est humana vita, nisi simili huic certamini contentio: quippe cū pericula, calamitatesq; sint subeunde, & fortiter cum voluptatibus pugnandum, à quibus si vincamur in perniciem potius ducimur: at si victores ipsi extiterimus, viri fortes & constantes habebimur, fortitudinemq; tanquam Hippodamiam semper cōtubernalem habebimus per vniuersam vitam: cum in naturam propè vertatur consuetudo. quòd autem pronū sit ac velox ingenium siue natura mortalium

talium ad voluptates, testantur ipsa equorum nomina: cum Harpinna rapacem significet, Ocys & Pfulla veloces sint, Aoratus autem videri non possit. cum igitur vellet ostendere plenam contentionis, plenam miseriarum, plenam periculorum vitam esse mortalium, semper voluptatibus iniunxerunt pericula, cum omnes denique calamitosa existant. Atque ut nos ab illis retraherent, & ut viri boni efficeremur pro viribus, demonstrant quae supplicia proponantur ijs qui victi fuerint a voluptatibus. Haec una causa extitit, cur haec memoriae prodita sint, & a poetis celebrata. at nunc de Perseo dicamus.

De Perseo.

CAP. XVIII.

PER SIMILIS OEnomai fuit causa, quae Acrisium Danaes matrem & avum Persei compulit, ut nemini filiam in matrimonium concederet: quippe is responsum acceperat futurum esse ut a nepote, qui nasceretur e filia Danae, occideretur. fuit enim Danae Persei mater Acrisij Argiuorum regis & Euridices Euroteci, vel, ut alijs magis placuit, Lacedaemonis filia: quae cum nata esset, Acrisius adiit oraculum ut, an matrem aliquem filium postea habiturus esset, sciscitaretur. Tum respondit oraculum, nullum quidem matrem habiturum, sed fore ut nasceretur nepos e filia, a quo ipse occidatur, ut scripsit Pherecydes in libro primo & duodecimo historiarum. tum iste domum reuersus aeneum thalamum in aula domestica subterraneum extruxit, ut ait Soph. in Antigone, in quem Danaen cum nutrice inclusit, custodiasque adhibuit, ne filius ullus ex ea nasceretur, ut scripsit Pausanias in Corinthiacis, & Horatius libro tertio Carminum:

*Inclusam Danaen turris aenea,
Robustaque fores, & sigillum canum
Tristes excubiamunierant satum
Nocturnis ab adulteris:
Si non Acrisium virginis abdita
Custodem pauidum Iupiter, & Venu
Ressissent: fore enim tutum iter & patens
Conuerso in precium Dea.
Aurum per medios ire satellites,
Et perumpere amat saxa, potentius
Ictum fulminis.*

*de nro pater per
si. Perseus per
- - -*